

2021. gada . martā
Rīgā

Noteikumi Nr.
(prot. Nr. .§)

Valsts atbalsta piešķiršanas kārtība apdrošinātājam sausuma radīto zaudējumu atlīdzības izmaksu daļējai kompensēšanai

Izdoti saskaņā ar
lauksaimniecības un lauku attīstības likuma
5. panta 3.¹ un ceturto daļu

1. Noteikumi nosaka kārtību, kādā piešķir valsts atbalstu apdrošināšanas pakalpojumu sniedzējam (turpmāk – apdrošinātājs), lai daļēji kompensētu izmaksāto atlīdzību par sausuma radītajiem zaudējumiem sējumu platībām (turpmāk – kompensācija), kā arī atbalsta piešķiršanas kritērijus un atbalsta apmēru.

2. Noteikumu mērķis ir veicināt apdrošinātājus sniegt lauksaimniecības produkcijas ražotājam (turpmāk – lauksaimnieks) sausuma riska apdrošināšanas pakalpojumu.

3. Atbalsta saņēmējs ir apdrošinātājs, kas ar lauksaimnieku ir noslēdzis sausuma riska apdrošināšanas līgumu, ievērojot prasības, kas normatīvajos aktos par valsts un Eiropas Savienības atbalsta piešķiršanu ražas, dzīvnieku un augu apdrošināšanai attiecīgajā plānošanas periodā noteiktas attiecībā uz sējumu platību apdrošināšanu pret sausuma risku.

4. Apdrošinātājs var pretendēt uz daļēju kompensāciju, ja:

4.1. tam atbilstoši apdrošināšanas un pārapirošināšanas jomu regulējošajiem normatīvajiem aktiem ir tiesības sniegt apdrošināšanas pakalpojumus Latvijas Republikā;

4.2. tam saskaņā ar Valsts ieņēmumu dienesta administrēto nodokļu (nodevu) parādnieku datubāzē pieejamo informāciju nav nodokļu (nodevu) parādu, kas kopsummā pārsniedz 150 *euro*;

4.3. apdrošināšanas prēmijas lielums par vienu hektāru sējumu ir ne mazāks kā viens procents no hektāra vērtības jeb saražotās lauksaimniecības produkcijas vērtības vienā hektārā lauksaimniecībā izmantojamās zemes;

4.4. ir izmaksājis lauksaimniekam apdrošināšanas atlīdzību par sausuma radītajiem zaudējumiem ar nosacījumu, ka lauksaimniekam izmaksātā zaudējumu atlīdzības daļa nepārsniedz 60 procentu no lauksaimnieka kopējās sausuma radīto zaudējumu vērtības kārtējā gadā;

4.5. ja apdrošinātāja izsniegtās polises bez sausuma riska paredz segt arī cita veida apdrošināšanas riskus, apdrošinātājs atsevišķi sadalījumā pa apdrošinātajiem kultūraugiem nodala iemaksāto apdrošināšanas prēmiju summu, apdrošināto platību un apdrošinājuma summu, kas saistītas ar sausuma riska apdrošināšanu;

4.6. līdz kārtējā gada 15. jūlijam ir iesniedzis Zemkopības ministrijā informāciju par sējumu platībām, kas apdrošinātas pret sausuma risku (1. pielikums).

5. Atbalsta gala labuma guvējs ir lauksaimnieks, kas apdrošinājis sējumu platības pret sausuma risku, saņēmis kompensāciju līdz 70% no apdrošināšanas polises iegādes izdevumiem par tādu sējumu platību apdrošināšanu, kas ir deklarētas vienotā platības maksājuma saņemšanai atbilstoši normatīvajiem aktiem par tiešo maksājumu piešķiršanas kārtību lauksaimniekiem, kā arī saņēmis atlīdzību par sausuma radītajiem zaudējumiem.

6. Apdrošinātājam nekompensē daļu no sausuma radīto zaudējumu atlīdzības izmaksām, ja:

6.1. gala labuma guvējs ir nonācis grūtībās atbilstoši Komisijas 2014. gada 25. jūnija Regulas (EK) Nr. 702/2014, ar kuru konkrētas atbalsta kategorijas lauksaimniecības un mežsaimniecības nozarē un lauku apvidos atzīst par saderīgām ar iekšējo tirgu, piemērojot Līguma par Eiropas Savienības darbību 107. un 108. pantu (Eiropas Savienības Oficiālais Vēstnesis, 2014. gada 1. jūlijs, Nr. L 193) 2. panta 14. punktam;

6.2. uz gala labuma guvēju attiecas Eiropas Komisijas atgūšanas rīkojums, kas izdots saskaņā ar Eiropas Komisijas lēmumu, ar kuru atbalsts ir atzīts par nelikumīgu un nesaderīgu ar iekšējo tirgu.

7. Apdrošinātājam izmaksājamo kompensāciju kārtējā gadā aprēķina, izmantojot šādu formulu:

$$KA = LA - AP \times K, \text{ kur}$$

KA – apdrošinātājam izmaksājamā kompensācija (*euro*);

LA – kārtējā gadā lauksaimniekam izmaksātā apdrošināšanas atlīdzība (*euro*);

AP – kārtējā gadā lauksaimnieku iemaksātā apdrošināšanas prēmiju kopsumma (*euro*);

K – iemaksāto apdrošināšanas prēmiju maksimālās atlīdzības vērtības koeficients kārtējā gadā:

2021.gadā – 2,5;

2022.gadā – 3;

2023.gadā – 3,5;

2024.gadā – 4;

2025.gadā – 4,5;
2026.gadā – 5;
2027.gadā – 5,5.

8. Kopējais apdrošinātājiem izmaksājamās kompensācijas apmērs kārtējā gadā par sausuma radītajiem zaudējumiem nepārsniedz šādus maksimālos sliekšņus:

8.1. 2021.gadā - 1000 procentu no 2021. gadā lauksaimnieku iemaksātās sausuma riska apdrošināšanas prēmiju kopsummas;

8.2. 2022.gadā – 900 procentu no 2022. gadā lauksaimnieku iemaksātās sausuma riska apdrošināšanas prēmiju kopsummas;

8.3. 2023.gadā – 800 procentu no 2023. gadā lauksaimnieku iemaksātās sausuma riska apdrošināšanas prēmiju kopsummas;

8.4. 2024.gadā – 700 procentu no 2024. gadā lauksaimnieku iemaksātās sausuma riska apdrošināšanas prēmiju kopsummas;

8.5. 2025.gadā – 600 procentu no 2025. gadā lauksaimnieku iemaksātās sausuma riska apdrošināšanas prēmiju kopsummas;

8.6. 2026.gadā – 500 procentu no 2026. gadā lauksaimnieku iemaksātās sausuma riska apdrošināšanas prēmiju kopsummas;

8.7. 2027.gadā – 400 procentu no 2027. gadā lauksaimnieku iemaksātās sausuma riska apdrošināšanas prēmiju kopsummas.

9. Ja šo noteikumu 7.punktā aprēķinātā kompensācija kārtējā gadā pārsniedz šo noteikumu 8.punktā noteikto kārtējā gada maksimālo sliekšni, tad kompensācijas apmēru samazina līdz maksimālā sliekšņa apmēram.

10. Ja ir iestājies sausuma riska radīts apdrošināšanas gadījums, apdrošinātājs līdz kārtējā gada 15. oktobrim iesniedz Lauku atbalsta dienestā:

10.1. iesniegumu sausuma radīto zaudējumu atlīdzības izmaksu kompensēšanai (2. pielikums), norādot šo noteikumu 7. un 8. punktā minētajā kārtībā veiktos aprēķinus;

10.2. dokumentus (piemēram, sējumu apsekošanas aktus), kas apliecina, ka zaudējumi attiecīgajam lauksaimniekam ir radušies sausuma dēļ;

10.3. iespējamo apdrošinātāja darbību aprakstu situācijā, ja netiek piešķirts atbalsts (3. pielikums), un dokumentārus pierādījumus, kas apliecina atbalsta stimulējošo ietekmi.

11. Zemkopības ministrija līdz kārtējā gada 5. novembrim izvērtē hidrometeoroloģiskos datus, lai gūtu apstiprinājumu, ka zaudējumi radušies sausuma dēļ, un informē Lauku atbalsta dienestu par izvērtējuma rezultātiem.

12. Lauku atbalsta dienests līdz kārtējā gada 5. decembrim minēto dokumentu saņemšanas:

12.1. izvērtē:

12.1.1. apdrošinātāja un tā veikto aprēķinu atbilstību šo noteikumu 3., 4., 7., 8. un 9. punktā minētajām prasībām;

12.1.2. šo noteikumu 10.3. apakšpunktā minētos dokumentus un hipotētiskā scenārija ticamību;

12.1.3. lauksaimnieka atbilstību šo noteikumu 5. un 6. punktā minētajām prasībām;

12.2. ja nepieciešams, veic korekcijas apdrošinātāja veiktajos aprēķinos;

12.3. pieņem lēmumu par atbalsta piešķiršanu vai atteikumu piešķirt atbalstu. Lēmuma piemēšanas dienu uzskata par komercdarbības atbalsta piešķiršanas brīdi;

12.4. informē Zemkopības ministriju par attiecīgā apdrošinātāja un tā aprēķinu atbilstību kompensācijas saņemšanai.

13. Pamatojoties uz Lauku atbalsta dienesta sniegto informāciju, Zemkopības ministrija kompensāciju izmaksai nepieciešamos līdzekļus pieprasa no budžeta resora "74. Gadskārtējā valsts budžeta izpildes procesā pārdalāmais finansējums" budžeta programmas 02.00.00 "Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem".

14. Apdrošinātājs un Lauku atbalsta dienests visus ar kompensācijas piešķiršanu saistītos dokumentus glabā 10 gadus no dienas, kad apdrošinātājam piešķirta pēdējā kompensācija, un pēc Eiropas Komisijas pieprasījuma tos iesniedz Eiropas Komisijā.

15. Piešķirto kompensāciju nevar apvienot ar citu publisku atbalstu, kas saņemts no citām vietējām, reģionālām, valsts vai Eiropas Savienības programmām to pašu attaisnoto izmaksu segšanai.

16. Ja atlīdzības apmērs pārsniedz 60 000 *euro* apdrošinātājam, Lauku atbalsta dienests publicē apdrošinātāja nosaukumu un adresi, kompensācijas apmēru, piešķiršanas datumu, nozari un saimnieciskās darbības veicēja veidu atbilstoši normatīvajiem aktiem par kārtību, kādā publicē informāciju par sniegto komercdarbības atbalstu un piešķir un anulē elektroniskās sistēmas lietošanas tiesības.

17. Ja tiek pārkāptas šo noteikumu prasības, atbalsta saņēmējam ir pienākums atmaksāt Lauku atbalsta dienestam visu šo noteikumu ietvaros saņemto nelikumīgo komercdarbības atbalstu kopā ar procentiem, ko publicē Eiropas Komisija saskaņā ar Komisijas 2004. gada 21. aprīļa regulas (EK) Nr. 794/2004, ar ko īsteno Padomes Regulu (ES) 2015/1589, ar ko nosaka sīki izstrādātus noteikumus Līguma par

Eiropas Savienības darbību 108. panta piemērošanai (turpmāk – Komisijas regula Nr. 794/2004), 10. pantu, tiem pieskaitot 100 bāzes punktus, no dienas, kad valsts atbalsts tika izmaksāts finansējuma saņēmējam līdz tā atgūšanas dienai, ievērojot Komisijas regulas Nr. 794/2004 11. pantā noteikto procentu likmes piemērošanas metodi.

18. Atzīt par spēku zaudējušiem ministru kabineta 2019.gada 18.jūnija noteikumus Nr. 263 "Valsts atbalsta piešķiršanas kārtība apdrošinātājam sausuma radīto zaudējumu atlīdzības izmaksu kompensēšanai" (Latvijas Vēstnesis, 2019, 124. nr.).

Ministru prezidents

Arturs Krišjānis Kariņš

Zemkopības ministrs

Kaspars Gerhards